

Rondje Egmond aan Zee

Wandel 5km langs 33 bijzondere plekjes 

Meer uitdaging? Klim naar 5 uitzichtpunten op de route

Of bekijk alles op uw scherm

Openingstijden: pagina 3



Gratis brochures met wandelkaart
verkrijgbaar rond eind april 2024
bij locaties op de route o.a. bij
PostaanZee, Voorstraat 82 a
Egmond aan Zee
elke werkdag 9.30 - 16.30

PostaanZee
ONTMOETINGS-CENTRUM







Stichting
Historisch Egmond

 **Parel**
aan zee
Vereniging Dorpsbelangen Egmond



**KNRM**
200
1824 - 2024
REDDERS OP ZEE

Rondje Egmond aan Zee

-  Wandelpad (ca. 5km) 
-  Duinpaden en -trappen
-  Uitzichtpunt



1. Vuurtoren 'Jan van Speyk' * * zie pag. 3
2. Beeld van redder Jaepie Jaepie
3. De Werf bij de hoofdstrandafgang
4. Nijntjeboot, Dick Bruna
5. Duintrap 'de Kronkel'
6. Egmonder Pinck, vissersvaartuig *
7. Maritiem Centrum (KNRM/ERB/Pinck) *
8. Pomplein
9. Torensduin
10. Museum van Egmond *
11. Outheytkamer
12. Gedenkplaats Jacob Schol
13. Oud-Katholieke Kerk
14. Protestantse kerk
15. PostaanZee (trefpunt) *
16. Prins Hendrik Stichting (met museum) *
17. Station stoomtram (1904 - 1934)
18. Vissersmonument 1914 - 1918
19. Monument 2e Wereldoorlog 1940 - 1945
20. Oude graven o.a. van redder Jaepie Jaepie
21. Uitzichttoren
22. Kunstwerk: 'Microben'
23. Voormalige visrokerij van de familie Dekker
24. Humaniversity, voorm. koloniehuis St. Jozef
25. Zwartendijk, voorm. koloniehuis, nu appartem.
26. Kerdijk, voorm. koloniehuis nu appartementen
27. Bunkermuseum *
28. Beeld 'de Golf'
29. Beeld hardloper Joop Smit
30. LOST (Lost Over Sea Tribute oorlogsvliegers 2024)
31. Beeld Roeireddingboot
32. Vuurtorenduin
33. Beeldje 'Derper Vråauwtje'

De route is uit te breiden met duintrappen en duinpaden naar uitzichtpunten. (groene tekst)

Er zijn horecagelegenheden op de route en er is een speeltuintje.

Een duintoegangkaart is niet nodig, wel >17 als u verder de duinen in gaat, zie PWN.nl.

Zie ook de tips aan het einde voor extra duinwandelingen.

Openingstijden 2024 Egmond aan Zee

Toegangsprijzen zijn vermeld indien van toepassing

Vuurtoren

Boulevard de Vassy

Mits niet in onderhoud:

Juni, juli en augustus zondag 11.00 - 13.00

Juli en augustus vrijdag 19.00 - 21.00

Reddingbootdag za 25 mei 2024 11.00 - 15.00

Entree € 4,- Kinderen 4 - 12 € 2,-

Rondleidingen: Henk@biesboerexpertise.com

Maritiem Centrum KNRM/ERB/Pinck

Boulevard Zuid 3 - knrm.nl

Knrm.nl/reddingstations/egmond-aan-zee

Juli en augustus vrijdag 19.00 - 21.00

Reddingbootdag: za 25 mei 2024 10.00 - 16.00

Oefening reddingboot maart t/m okt. dinsdag 19.00

Oefening reddingboot nov. t/m febr. zaterdag. 9.30

Rondleidingen: Henk@biesboerexpertise.com

Egmonder Pinck

Boulevard Zuid 3 - pinck.nl

Woensdag en zaterdag 09 - 12.00

Juli en augustus vrijdag 19.00 - 21.00

Rondleidingen: tel. 072 5064498

Museum van Egmond

Zuiderstraat 7 - museumvanegmond.nl

Eind april - begin nov. dagelijks 14.00 - 17.00

Entree € 5,- , met museumkaart gratis

Kind 4 t/m 17 jaar € 2,- inclusief quiz

Donateurs gratis met (klein-) kinderen t/m 17 jaar

Rondleiding/ontvangst/trouwerij tel. 072 5064912

PostaanZee, trefpunt

Voorstraat 82a, - postaanzee.nl

Maandag t/m vrijdag 9.30 - 16.30

Museum Prins Hendrik de Zeevaarder

Voorstraat 41 prinshendrikdezeevaarder.nl

365 dagen per jaar 09.00 - 17.00

Rondleidingen: Tel. 072-5070000

mak.edel@gmail.com

Bunkermuseum - Egmond4045.nl

Duingebied ten noorden van de Boulevard

April t/m oktober elke 3e zondag van de maand 11.00 – 16.00

Entree zie website. Kinderen < 12 gratis, mits onder begeleiding



Welkom in Egmond aan Zee

Het is meer dan 1000 jaar geleden gesticht door monniken van de abdij in Egmond-Binnen. De vissers moesten elke tiende vis afstaan aan het klooster. Eeuwen later eisten de heren en graven van het kasteel in Egmond aan den Hoef de macht op én de 10e vis. Egmond werd rond 1900 van vissersplaats steeds meer een badplaats.

George Hitchcock: Pinken bij Egmond

Zo schilderde Van der Heck Egmond aan Zee rond 1635: een dorpje gebouwd in een duinvallei. De Sint Agnes kerk staat dan al gevaarlijk dicht bij de zee.

Het vissersdorp werd rond 1900 een badplaats met nu ca 4700 inwoners.



Vrijwilligers heten u welkom

op locaties met openingstijden (pagina 3)
Ook Rondje Egmond is door vrijwilligers gemaakt.

PostaanZee was mede initiatiefnemer van deze wandeling. Hier ligt Rondje Egmond op de leestafel en er zijn brochures van de wandeling. Zie pagina 3.
postaanzee.nl

Huys Egmont (Egmond a/d Hoef)

Deze info over de drie Egmondën is aldaar in te zien op de leestafel.

huysegmont.nl / historischegmond.nl

Parel aan Zee

Dorpsvereniging 'Parel aan Zee' was initiatiefnemer van een aantal kunstwerken langs de route, van Infopanelen en nijntje.
deparelaanzee.nl



Wandelen rond redding stations van de KNRM

Rondje Egmond aan Zee bevat vanouds locaties die te maken hebben met het reddingwezen. In het kader van de festiviteiten rond het 200-jarig bestaan kreeg de wandeling met steun van de KNRM een update.

1. *Vuurtoren Jan van Speyk (1834)

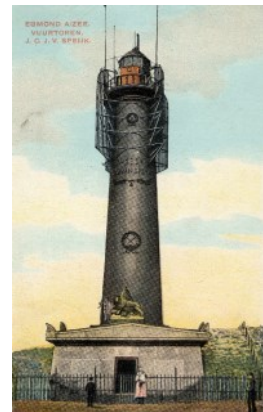


Boulevard de Vassy (voorzijde)

Hier is een bushalte

Mits er geen renovatiewerkzaamheden zijn, is de vuurtoren beperkt open voor het publiek en voor rondleidingen.

Zie pagina 3, en informatie in het kastje bij de toren.



Beperkte openingstijden/rondleidingen

De vuurtoren is in beheer van Rijkswaterstaat en vrijwilligers van de Reddingboot (KNRM) mogen er rondleidingen houden. Deze kunnen worden gecombineerd met een bezoek aan het boothuis, de pinck en/of de reddingsbrigade op het strand. Ook een combinatie met het Museum van Egmond is mogelijk.



De vuurtoren is een baken voor de scheepvaart én een monument voor zeeheld Jan van Speijk (op de toren staat van Speyk). Het licht bevindt zich 37 m. boven de zeespiegel en het kenmerk is vijf seconden aan en vijf seconden uit. Tot 1984 keek bij nacht en ontij een vuurtorenwachter uit naar noodsignalen op zee.



Egmond was de belangrijkste plaats aan de 'Zijde' (boven de monding van de Maas) voor de visserij en de scheepvaart. Het dorp had ter herkenning in 1615 al twee vuren: een vuurboet (stenen huisje) en een vuurkorf. In 1833/34 werden er twee stenen vuurtorens gebouwd. Alleen de grootste staat er nog: de 'Jan van Speyk'.

Rondje
Egmond aan zee

Start bij de ingang van de toren, dus voor het monument voor van Speijk met de leeuw en neem het voetpad omlaag tot voorbij 'Lido'.

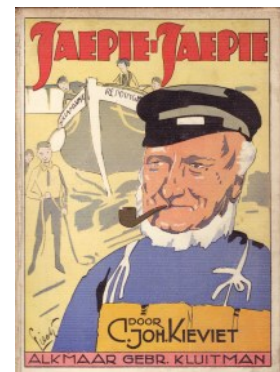


2. Beeld van Jaepie Jaepie (1999)

Westeinde, bij de hoofdstrandafgang

Bootsman Jaepie Jaepie (Jacob Glas 1832 - 1910) bracht als roeier en stuurman meer dan 170 schipbreukelingen veilig aan wal. Voordat de boot uit kon gaan, moesten eerst de paarden voor de bootwagen worden gespannen. Het was voor man en paard een zware klus om in zee te komen met de houten roeireddingboot. De pastoor konden ze er niet bij hebben, want zonder vloeken lukte het niet. Het beeld van Ad Janssen eert alle redders.

Johan Kieviet de schrijvende schoolmeester, bracht zijn vakanties door in Egmond en maakte Jaepie Jaepie door zijn boek onsterfelijk. Kieviet schreef meer boeken over Egmond waaronder *Het Slot op den Hoef* en *Het badreisje van Cor Slung*.



Eerste redding

In 1824 kort nadat de Reddingmaatschappij was opgericht, werd bij Egmond aan Zee de eerste redding verricht met de roeireddingboot.

Zo ging het tot 1939. Daarna kwam er een motorreddingboot. De roeireddingboot staat in het Museum van Egmond.

Aan de overkant van de weg was café De Boei (nu Jooi). Daar werden drenkelingen gebracht en kwamen de redders op verhaal.

Rondje
Egmond aan zee

Bij de hoofdstrandafgang is een parkeerterrein.

3. De Werf

Hoofdstrandafgang

Het zeetje trekt! De Voorstraat mondt als het ware uit in zee en dat is tamelijk uniek. Dit is een levendige plek waar de mens nu eenmaal graag vertoeft. Vroeger in het 'klaphuis' en tegenwoordig op banken waar tijd is voor een praatje.

Deze foto van de Werf uit 2016 is al weer geschiedenis. Onderaan de strandafgang, iets naar links stond de kerk.



De zee rukt op Sinds de ijstijd daalt het land en om andere redenen steigt de zeespiegel. Bij zware stormen is een groot deel van het dorp in zee verdwenen. Onder aan de Werf stond de St. Agneskerk.

Afb. Links: Na een storm in 1717 nog overeind.



Onder: In 1743 stortte de toren in. Er is niets meer van over.



Huidige kustlijn



Zandsuppleties (sind 1990) Door het opbrengen van zand blijft het strand behouden. De kustlijn wordt zelfs zeewaarts verplaatst en alle strandbedrijven moesten ook opschuiven richting de zee!. Bij een suppletie zijn stenen uit de ijstijd meegekomen die door de firma Gul zijn verwijderd. Na een storm vind je ze soms nog.

Rondje Egmond aan zee

Hier ziet u vanzelf de nijtjeboot



4. nijtjeboot (2008)

Parkeerterrein hoofdstrandafgang.

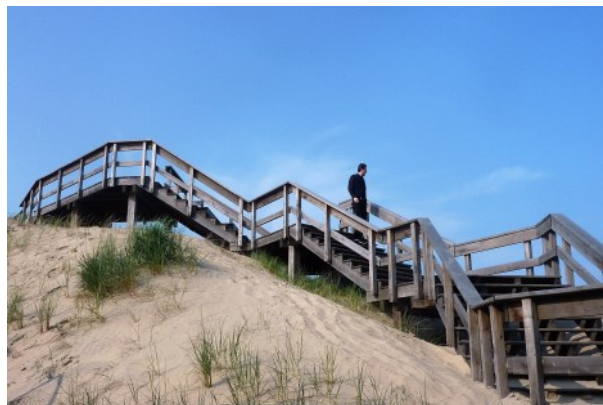
Dick Bruna (1927- 2017) ook een badgast, tekende in Egmond nijtje pluis (de schrijver wilde geen hoofdletters) die wereldberoemd werd. De boot van nijtje, in opdracht van de dorpsvereniging gemaakt door de mannen van zeilvaartuig de Pinck, is heel populair bij kinderen.

5. *'de Kronkel' (2015)

Duintrap bij strandafgang Zuid

Via de Facebookpagina 'Je bent een Derper als...' werd deze naam gekozen. Zie op facebook ook het 'Derper Beeldarchief' met oude foto's.

Vooral bij laag water is te zien hoe grillig de kustlijn is.



Zeezicht, Belvédère, Welgelegen

Op de plek van het parkeerterrein stonden tot 1942 deze hotels. De eerste toeristen kwamen rond 1900 al naar Egmond aan Zee uit binnen- en buitenland. Op het duin links stond tot 1928 hotel café Zeerust.

Foto's Jonker



Rondje
Egmond aan zee

Ga langs de zeeduin naar de trap die 'de Kronkel' heet en daarna door naar 6 (Of beklim de trap, loop tot het einde van het zandpaadje en ga op het schelpenpad linksaf naar 6)

6. De Egmonder Pinck (2007)

Pinck.nl

Boulevard Zuid 3, Maritiem Centrum

De bemanning leidt bezoekers rond

Geopend: zie pagina 3

Claes Teunisz' heet de Pinck, een door vrijwilligers gebouwde replica van een vissersvaartuig met platte bodem van ca. 1670.



*Heinrich Heimes rond 1880
Museum van Egmond*

Pincken en bomschuiten konden landen op het strand. Egmond had geen haven, maar was toch een belangrijke vissersplaats. Hieraan kwam een eind toen in 1876 het Noordzeekanaal Amsterdam verbond met de zee. IJmuiden kreeg een visserijhaven en vele Egmonders verhuisden erheen. Egmond werd van vissersplaats een badplaats.

Pinck niet thuis? De Pinck is soms uit varen wegens deelname aan nautische evenementen.

Nieuwe bemanningsleden en sponsors zijn zeer welkom.
Avonturen met de Pinck, zie pinck.nl

Jan Sander, de bouwmeester van het zeilschip dat, indien noodzakelijk, wel een hulpmotor gebruikt.



*Rondje
Egmond aan Zee*

Hiernaast is het Maritiem Centrum (open en oefening reddingboot zie pagina 3)



Er is een presentatie over redden op zee in heden en verleden tijdens open huis KNRM, Pinck en ERB. Zie pag. 3.

Open huis/rondleidingen zie pagina 3
Ook in combinatie met de reddingsbrigade, de vuurtoren en/of de pinck

Oefening KNRM maart t/m okt. di 19.00
Oefening KNRM nov. t/m febr. za.

7. Maritiem Centrum (2018)

knrm.nl

Boulevard Zuid 5

Hier is Station Egmond van de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij de KNRM, opgericht in 1824. Ook de Egmondse Reddingsbrigade (ERB) en het vissersvaartuig de Pinck vinden hier onderdak.

Egmondse Reddings Brigade

De reddingsbrigade is er in de eerste plaats in de zomermaanden voor de veiligheid van baders, zwemmers en strandbezoekers en jaarrond voor de EHBO, ook in de duinen. De post staat in de zomer op het strand onder de vuurtoren. rbegmond.nl

Reddingboot KNRM Egmond

Egmond heeft één van de 45 reddingstations. De vrijwillige bemanning van ca 30 personen is goed opgeleid en altijd paraat. De boot kan binnen tien minuten in zee zijn en de redding is kosteloos. De KNRM bestaat uitsluitend van donateurs.



Rondje
Egmond aan Zee

Steek de Zebra over, rechtdoor de Trompenbergstraat in tot aan het plein, dat u op de route niet oversteekt. U ziet wel het volgende:



8. Pompplein

Sinds mensenheugenis pompten de vrouwen hier hun emmers vol en bespraken ze de dorpsniewtjes. Al meer dan duizend jaar is dit een plaats van samenkomst. Hier is het goed toeven met een krantje, een visje, een ijsje of met water uit de pomp.

In Brasserie Santiago werken (ook) mensen met een kleine beperking en een extra grote zorgzaamheid.



egmond.nl (bedden etc.)
museumvanegmond.nl
historischegmond.nl
huysegmont.nl
watgaanwedoene.nl

Dekker & Dekker, Voorstraat 141
verkoopt o.a. duintoegangskarten en OV-karten voor de bus en de trein. In deze boekenwinkel is een postkantoor, een bank en er zijn toeristische karten/brochures.

Als u accommodatie zoekt, dan bent u aangewezen op websites want Egmond heeft geen VVV, wel agentschappen. Informatie is te vinden op Egmond.nl.



Na de storm: zand tot in de winkel



Ga aan het eind van de Trompenbergstraat direct rechts-af de Zuiderstraat in en volg deze ca 200 m tot de helling.

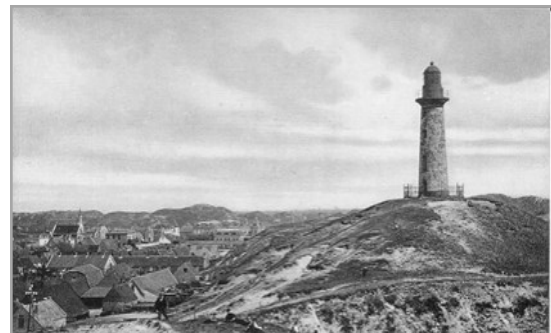
9. * Torensduin

Burgemeester Nielestraat bij bushalte Zeeweg ('de Beatrix')



Uitzicht vanaf het Torensduin

Zuidertoren. Ooit had Egmond twee vuurtorens. Daaraan was Egmond in het donker te herkennen. Op deze duintop achter het museum stond tot 1915 de Zuidertoren. Het licht brandde op raapolie die veel roet veroorzaakte. De torenwachter had er veel werk aan.



Waar nu hotel Zuiderduin staat, stonden eens twee kinderkoloniehuizen: Prinses Beatrix en Prinses Juliana. De steile weg naast het hotel wordt in de volksmond 'de Beatrix' genoemd.

Nergens waren zoveel koloniehuizen als in Egmond.



Voormalig Koloniehuis Prinses Beatrix



Ga voor het museum rechtsaf, na ca 100 m omhoog is een bankje bij de trap en er is informatie. (Ga links de 'luie' duintrap op naar het uitkijkpunt) en terug naar het museum.

10. Museum van Egmond (kerk 1905 - museum 1960)

museumvanegmond.nl

Zuiderstraat 7

Openingstijden/toegangsprijs zie pagina 3

Rondleiding - ontvangst - trouwerij: zie website

Museumkaarthouders gratis toegang

Donateurs gratis met (klein-) kinderen t/m 17 jaar

Inbegrepen is een quiz met plaatjes of met vragen.

Het museum heeft o.a. een rondleidingskaart in

het Nederlands, Duits en Engels.



'Het ademt Derp'
Otto Kirberg, Düsseldorf ca. 1896
Egmond aan Zee

Het vissersdorpje

Welkom in dit knusse museum. Hier luidt de klok van de kerk die in 1743 door de zee werd verzwolgen die ook het oude dorp wegvaagde. Neem plaats in het oude vissershuisje met binnenplaatsje en schuurtje. Het is alsof de bewoners net even weg zijn (nieuw 2024).

Schilderijen Opvallend zijn markante 'Derpers' en dorpsgezichten op schilderijen. Nieuw is ook de groeiende collectie kleurige schilderijen van de 'Egmondse School' van rond 1890.



De oude roeireddingboot

werd met paarden in zee getrokken. De boot die tot 1939 heeft dienst gedaan, staat nu in het museum.

In 1935 strandden er bijna tegelijk twee schepen bij Egmond. De roeiers reddden 13 man van sleepboot Drente. Een spectaculaire redding.



Straatje t.o. het museum inlopen (Marinestraat) Linksaf bij T-splitsing, de Marinestraat vervolgen tot de Voorstraat. Hier linksaf en voor restaurant Chill rechtsaf de Smidstraat in tot het einde (12).

11. Outheytkamer

Smidstraat 6

Open als de vlag uithangt en op verzoek via tel. 072 5065967

Archeologische vondsten

Bric a brac en brokjes historie in een oud vissershuisje.



Bijnamen. In de Smidstraat woonde vroeger de smid met de toepasselijke bijnaam 'de Rammeklop'. Bij de oorspronkelijke bevolking van Egmond aan Zee komen zoveel dezelfde namen voor, dat haast iedere 'Derper' familie een bijnaam heeft. Vroeger heette het een scheldnaam, maar nu is men er vaak trots op.

Musschenbuurt Tegenover de Smidstraat was de 'Musschenbuurt'. In veel Egmondse huizen hangt een afbeelding van dit arme oude buurtje dat tijdens de laatste oorlog is gesloopt. De ijzeren schermen op de vuurtoren waren er van 1873 tot 1917. Ze waren een dagbaak voor de schepen en de toren was dinkerrood geschilderd.



*Rondje
Egmond aan zee*

Loop de Smidstraat uit en ga aan het einde rechtsaf de Parallelweg in. Volg een klein stukje Bergstraat, dan direct rechtsaf naar de Vinkenbuurt .

12. Gedenkplaats Jacob Schol

Jacob Schol was een Egmonder visserman met een joods uiterlijk die al voor de oorlog waarschuwde voor de NSB. Hij werd verraden, opgepakt en omgebracht in concentratiekamp Neuengamme. Hij werd 33 jaar. Jacob woonde met zijn jonge gezin in de Musschenbuurt en daar is in 2023 voor hem een 'Stolperstein' gelegd.



Aan de Oostkant van het dorp is het Jacob Scholplantsioen



Het vissersdorp Egmond

is gebouwd in een duindal met de Voorstraat in het midden en aan weerszijden de Noorderstraat en de Zuiderstraat. Typisch voor het duindorp zijn de kleine dwarsstraatjes, steegjes en hoogteverschillen. Die zijn in het centrum nog bewaard gebleven. Hier zijn de vissershuisjes - in opgeknapte staat - nog te vinden, zoals hier in de Noorderstraat en de Vinkenbuurt. Een dakkapel is onmisbaar voor de huidige bewoners.



Winkeltjes Als vrouwen weduwe werden, begonnen ze vaak een eigen zaakje. Egmond telde daardoor tientallen kleine en sfeervolle winkeltjes en

Levendige buurtjes waren het met kinderrijke gezinnen waar lief en leed werd gedeeld. Ook hield men wel buurtfeesten met accordeonmuziek.



Rondje Egmond aan Zee

Vervolgens links, rechts en links de Noorderstraat in tot de kerk en bij de Voorstraat (de winkelstraat) linksaf



13. Oud-Katholieke kerk

egmond.okkn.nl (1886)

Voorstraat 112

Kerkdiensten: zondag om 10.00 en

woensdag om 09.00 uur

Open kerk in de zomermaanden wanneer de deur open staat.

Zomeravondconcerten juli en augustus elke maandag 20.30 uur, gratis toegang met een schaalcollecte.

De sobere kerk, traditioneel gewijd aan Sint Agnes, is beeldbepalend voor het dorp en voor het leven bij de zee. Dat blijkt uit een model van een vissersschip, een verzameling bidprentjes van de vele vissers die 'op zee gebleven' zijn en glas-in-lood-ramen.

De oorspronkelijke Egmondzeeër bevolking is overwegend Oud-Katholiek. Net na 1700 kwam de Oud-Katholieke Kerk organisatorisch los te staan van Rome, maar men bleef katholiek. De verschillen met de R.K. kerk zijn klein. Wel kan een pastoor of bisschop getrouwd zijn en er worden ook vrouwen tot priester gewijd. Kerkdiensten zijn vrijwel geheel in het Nederlands. De O-K. kerk is gelieerd aan de Anglicaanse kerk.



Foto R. Scheltinga

'De wonderbaarlijke visvangst'.



Rondje Egmond aan Zee Bij de Kerk volgt u de Voorstraat naar de volgende kerk. De route blijft aan deze zijde, maar u kunt van de route iets afwijken en verpozen op het Burgemeester Eymapleintje aan de overzijde en langs Gejut gaan.

Wetenswaardig, dichtbij de route

Burgemeester Eymaplein



Markt en Braderie

Elke donderdag markt tot 13.00 à 14.00

Elke woensdag in juni, juli en augustus

Braderie in het centrum 16.00 - 21.00

De stenen bank was in 1935 een cadeau van de bevolking voor burgemeester Eyma die toen 25 jaar in functie was. Vroeger heeft hier de lagere school gestaan.

Op dit plein is een 'watertafel'



Gejut.nl



Ankerstraat 13

Openingstijden zie website

Het zoutste winkeltje van Egmond heet 'Gejut' en het is een belevenis. Leen er een jutterstas en ga lekker jutten op het strand om er vervolgens bij 'Gejut' een echt kunstwerk van te maken. Het kan alleen of met een groep. De eigenaars geven workshops en vertellen graag jutters- en andere verhalen die zo horen bij de geschiedenis van Egmond.

Busstation (1954) Dit is gebouwd als VVV en wachtruimte van het busstation. Het heeft architectonische waarde. Nu is er een snackbar in gevestigd. Info busverbindingen bij PostaanZee. Bel 9292 of connexion.nl, buurtbusheiloo.nl, buurtbusbergen.nl



Rondje
Egmond aan Zee

lets voorbij het pleintje is op de hoek de Vissuper. U kunt van de route afwijken en de Schoolstraat ingaan tot 'Gejut' en dan terug naar de kerk.

14. Protestantse kerk (1746)

pkn-egmond.nl



Trompstraat 2

Toen de oude Agneskerk in 1743 in zee was verdwenen, stond er drie jaar later een nieuwe kerk hoog en droog aan de andere kant van het dorp!



Aan de Trompstraat 17 is een VVV-agentschap bij Bikeshop Egmond, zie 8.



Kustafslag

Door stormen was er veel kustafslag en zo ging de Agneskerk verloren, maar ook een groot deel van het oude Egmond. Soms worden er op het strand nog klinkers gevonden.

Beeldhouwer Cor Wijker

Het houtsnijwerk, o.a. een preekstoel afkomstig uit het 'gele kerkje' is van de Egmondse beeldhouwer Cor Wijker.



Rondje
Egmond aan Zee

Blijf aan de zijde van de kerk en vervolg > de weg

15. PostaanZee (2016)

postaanzee.nl -> activiteiten

Voorstraat 82a

Tel. 072 - 5822310

Open zie pag.3



Een ieder is welkom op deze gastvrije plek om mensen te ontmoeten, een boek voor een boek te ruilen, of deel te nemen aan activiteiten zoals: wandelen, fietsen, handwerken, koken, taalcafé, muziek of spellen spelen. PostaanZee vraagt voor koffie/thee een vrijwillige bijdrage.

Nieuwe vrijwilligers en frisse ideeën zijn welkom.



InfoaanZee. In het voormalig VVV-gebouw is dit overzicht van alle Egmondse bezienswaardigheden in te zien, ook in het Duits. Bezoekers kunnen hier plaats nemen om iets op te zoeken of te vragen. Er is een rondwandeling door Egmond aan Zee - met alle openingstijden - om mee te nemen. Hier is ook informatie over welzijn, vervoer, activiteiten, maaltijdservice enz. Zo wil PostaanZee bijdragen aan de leefbaarheid, de cultuur en de gastvrijheid van Egmond. Voor accommodaties wordt verwezen naar egmond.nl., voor folders en kaarten naar de VVV-agentschappen zie 8 en 14.

De Egmondse vlag is gebaseerd op het wapen van Egmond dat al in 1200 bestond. De Egmonders zijn er trots op, omdat ze verwijzen naar een roemrucht verleden.



*Rondje
Egmond aan Zee*

Vervolg de Voorstraat ca 350 m. naar de witte gebouwen van de Prins Hendrik St. en steek de 2e Zebra over. Het museum is dagelijks open.



16. Prins Hendrik (1937)

Maritiem gebouw en museum

Voorstraat 41

Eetzaal Prins Hendrik voor bewoners, bezoekers en in overleg:

Dagelijks 8.30 -19.00 koffie en kleine kaart.
(Warme) lunch:12.00 - 13.30

Diner: 17.00 - 18.30 (de keuken sluit 18.30).

Reserveren gedurende werktijd via
tel. 088 559 1350

Het paleisachtige gebouw was een tehuis voor oud-zeelieden uit binnen- en buitenland: de 'Prins Hendrik Stichting'. Nu is het een verzorgingshuis met een maritieme inrichting, schilderijen in de gangen en de sfeer van de zeven zeeën. Een ieder is welkom voor de exposities. Bezoekers kunnen bij het restaurant van de bewoners terecht als er plaats is.

Museum Prins Hendrik de Zeevaarder

prinshendrikdezeevaarder.nl

Dagelijks vrij toegankelijk,

09.00 - 17.00 uur

Aanmelden bij receptie.

Rondleidingen zie pagina 3

Zeelieden van overal die hier kwamen wonen, maakten modelschepen en lieten voorwerpen achter van hun schepen. Vrijwilligers van het Museum van Egmond beheren de collectie.



Gebrandschilderde ramen verbeelden het leven van de zeeman van de wieg tot het graf

Rondje Egmond aan Zee

Indien u bij de Prins Hendrik bent geweest, neem dan de zebra weer terug. Volg de Voorstraat naar 18 of 19, ga niet de Kerkstraat in.

Wetenswaardig: dichtbij de route
Voormalige R.K. Kerk (1905 - 2019)

Wilhelminastraat 12 ((einde Kerkstraat)
Sinds September 2019 is de kerk gesloten.
Er komen appartementen in.

Het was een sfeervol kerkje, fraai van architectuur en ligging en het heeft prachtige glas-inloodramen. De kerk was niet zomaar gewijd aan Maria, maar aan "Onze Lieve Vrouw Onbevlekt Ontvangen". We sluiten niet uit dat de naam te maken had met de Oud-Katholieke kerk waar de rol van Maria iets anders werd gezien.



17. Station van de Stoomtram

Hoek Pieter Schotsmanstraat
(overkant van de route)

Hier was tussen 1904 en 1934 het treinstation waar men een kaartje kocht voor de stoomtram ofwel 'het trammetje' naar Alkmaar. Nieuwe eigenaars restaureren het stationsgebouw zoveel mogelijk naar de oude staat om er een B&B van te maken.

Het spoor liep via Egmond aan den Hoef door de weilanden naar de stad. De stoomtram bracht arbeiders naar het werk en toeristen naar het dorp.

Rondje
Egmond aan Zee

Vervolg de Voorstraat en iets verderop ziet u aan de overzijde 17, het voormalig station (niet oversteken). Dan door naar 18 of 19. (Neem de duintrap naar het vissersmonument 18) Ga aan de andere kant omlaag naar het kerkhoflaantje, onderaan de trap rechtsaf naar 19 en omkeren naar 20.)

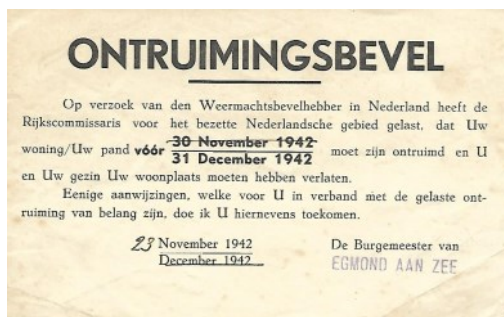
18. *Vissersmonument (1922)

Kerkhoflaantje



In steen gebeitelde namen van 95

Egmonder vissers die niet terugkwamen van zee vanwege de eerste wereldoorlog. De zee was door vriend en vijand onveilig gemaakt met drijvende mijnen. Een grote ramp voor een klein dorp. De namen op het monument zijn typisch Egmonds. Het boek 'Op zee gebleven' verhaalt erover.. Dorpsvereniging 'Parel aan Zee' heeft de foto's van een aantal mannen opgespoord.



19. Monument WO II

Kerkhoflaantje

Elk jaar worden hier op 4 mei de doden herdacht van de Tweede Wereldoorlog die duurde van 1940 tot 1945. Op enkele personen na van het reddingwezen werd heel Egmond aan Zee in eind 1942 geëvacueerd naar andere plaatsen. Bij terugkomst vonden ze de westkant van het dorp gesloopt.



20. Begraafplaats (met graf Jaepie Jaepie)

Kerkhoflaantje

Vooraan links staan bijzondere grafstenen van al of niet bekende Egmonders zoals van redder Jacob Glas (Jaepie Jaepie) Soms is dit nog het enige tastbare bewijs van hun bestaan. Historisch Egmond en Dorpsvereniging 'Parel aan Zee' hebben zich ingezet voor het behoud ervan. De namen van begraven personen zijn te vinden op schiltmeijer.nl



Rondje
Egmond aan Zee

Ga terug naar de Voorstraat en linksaf tot aan de stoplichten. Steek daar rechtdoor de Sportlaan over en ga linksaf met de bochten mee. (Aan de overzijde zijn 22 en 23 te zien). (Naast het hek van het kerkhof is een bospaadje omhoog naar de toren en omlaag naar het Zuiden. Er is ook een trap naar de hoofdroute. Zie het kaartje.)



21. Uitsijktoren

Begin Sportlaan, bereikbaar via een trap of duinpaadjes

Het uitzicht vanaf de toren

Deze uitspanning hoorde bij de voormalige speeltuin 'De Egmond'. De uitsijktoren was vroeger van hout.

Het Zwarte Pad

Zo heette de route die u nu volgt, vanwege de dennen 'Het was een 'liefdeslaantje' aan de duinrand.



22. 'Microben'

Sportlaan

Kunstenaar Louk van Meurs maakte ze voor het gebouw van de Keuringsdienst van Waren in Alkmaar dat is gesloopt. Korte tijd stonden ze bij de Prins Hendrik (foto) maar wegens bezwaren moest de dorpsvereniging ze verplaatsen.



23. Voormalige visrokerij

Sportlaan 1 (niet geopend)

Deze oude schuur uit 1928 ligt tegenover jongerencentrum 'de Wal'. Hier werd vroeger de vis gerookt van de familie Dekker, die al generaties lang vis verkoopt in Egmond aan Zee.

Rondje
Egmond aan Zee

> Volg het voetpad van de Sportlaan, die overgaat in de Dr. Wiardi Beckmanlaan en zie de oude visrokerij aan de overzijde. U hoeft er niet heen. Voor de kinderen is er onderweg een speeltuintje.

Steek de 2e Zebra over naar de linkerzijde want het voetpad stopt iets verderop bij het rode hek van 24 (of ga even heen en weer naar 24).

24. Humaniversity (St. Jozef 1927) humaniversity.com

Dr. Wiardi Beckmanlaan 4 (niet openbaar)

Bleekneusjes kwamen hier voor zes weken 'op vakantie' om aan te sterken. Nergens waren zoveel kinder-koloniehuizen als in Egmond aan Zee. Enkele zijn er nog, zoals het vroegere Sint Jozef. Nadien werd het een leercentrum, vroeger geleid door volgelingen van Bhagwan uit India.



25. Zwartendijk (1910)

Zwartendijk 5 (niet openbaar)

Het voormalig koloniehuis staat hoog op het duin. Vanaf de jaren '80 was dit het gemeentehuis van de drie Egmond. In politiek roerige tijden kreeg het de bijnaam 'de Woeste Hoogte'. Vanaf 2001 hoort Egmond bij de gemeente Bergen en wordt Zwartendijk bewoond.



26. Kerdijk (1907)

Dr. Wiardi Beckmanlaan 42 (niet openbaar)

Stolperstein. Ook het koloniehuis 'Kerdijk' is omgebouwd voor bewoning. In de stoep ervoor is een z.g. struikelsteen (Stolperstein) ter herinnering aan een Joodse kolonieleidster die in de oorlog van hier is weggevoerd en omgekomen.

Veel 'koloniekinderen' keerden terug naar Egmond en vertelden hoe het was. Vaak waren ze slecht voorbereid en hadden ze heimwee. Wel vonden ze het strand en de duinen heerlijk. De kinderen gingen na zes weken weer naar huis, maar veel kolonieleidsters bleven en trouwden een Egmonder.



Rondje
Egmond aan Zee

Na ca 425 m. de 2e zebra oversteken naar de rechterkant. Nog twee voormalige koloniehuisen zijn te zien aan de duinkant. Volg na 26 de weg tot de Boulevard. (of ga vlak voor Kerdijk rechtsaf het Oliepad in (parkeerplaats) naar de duinen, ga na het informatiebord links het duinpad omhoog naar 27.)



27. *Bunkermuseum Jansje Schong (2016)

Egmond4045.nl en facebook

Ingang via het Oliepad of via Boulevard Noord en dan het pad over de zeereep.
Geopend: zie pagina 3.



In een munitiebunker uit WOII krijgt de bezoeker een indruk van de oorlogstijd in de Egmondten waar zo'n 1000 Duitse soldaten waren gelegerd. De (vrij jonge) vrijwilligers verwelkomen er ook vele Duitse bezoekers (ongeveer 70 % van het totaal). Ze zijn dan ook geïnteresseerd in verhalen en voorwerpen van zowel Nederlandse als Duitse zijde.

Jansje Schong. Het museum is genoemd naar een 22-jarige Egmondse vrouw die in de oorlog met haar familie was geëvacueerd naar de Kennemerstraatweg in Heiloo. Daar werd zij met anderen dodelijk getroffen door een ontplofende luchtdoelgranaat die het doel miste.

Verkadebunkers werden de manschapsverblijven uit WO II later genoemd, zoals deze in de Vossendal in de Zuidduinen aan de andere kant van het dorp. Ze waren tot in de jaren 70 zeer populaire vakantiehuisjes van personeel dat bij Verkade werkte. Ze zijn door de overheid weggehaald of onder zand gestopt.



Boulevard

Noordelijk van de hoofdstrandafgang

Geliefd. Het voetpad is betegeld in de kleur van de zee. Het is geliefd als wandelpad, ook voor mensen die minder goed ter been zijn. De banken en stoeltjes met uitzicht op zee zijn een attractie.

In het verlengde is aan de Noordkant een pad over de zeereep.



Het verdwenen Egmond. Op deze kaart is te zien welk deel van het dorp na 1650 geleidelijk is verzwolgen door de zee. De rechte lijn is de Boulevard van nu. De in 1718 aangelegde dam van rijshout en stenen kon de zee niet tegenhouden. In 1743 stortte de kerk (in het midden) in.



Kurhaus. Aan het midden van de Boulevard verrees in 1910 het luxe Kurhaus, toen al gericht op Duitse gasten. In 1914 brandde het af. Pas in 1975 kwam hier de Sterflat, die met 30 meter nog altijd het hoogste gebouw van Egmond is. De villa's en pensions werden nieuwe appartementen en hotels.

Rondje Egmond aan Zee

> Volg de Boulevard. Halverwege, in de 'voortuin' van het grootste gebouw staat het beeld 'de Golf' tussen het helm.



28. 'De Golf'

Boulevard voor de Sterflat

Geschenk

Beeld gehakt uit Italiaans Carraramarmer door GeertJan van Meurs. (1927- 2007) Een geschenk aan dorpsvereniging 'Parel aan Zee' en daarmee aan het dorp. De zee was de inspiratie voor zijn schilderwerk.



29. Beeld hardloper Joop Smit

Eerste Halve Marathon Egmond

Joop wordt hier geëerd omdat hij de allereerste halve Marathon op 11 maart 1973 heeft gewonnen en meer dan 25 jaar meedeed om de prijzen. Hij vertegenwoordigt ook de vele Egmonders die hartstochtelijk van hun dorp houden of hielden en zich daarvoor onvermoeibaar hebben ingezet.

30. LOST Monument (ca 2024)

Lost Over Sea Tribute

info@lostmonument.nl

Met dit monument eert de Stichting Egmond '40 - '45 (van het bunkermuseum) de vliegeniers van alle naties die boven de Noorzee en het Kanaal zijn neergestort en nog steeds worden vermist. De uitgebeelde vliegenier bestaat uit identiteitsplaatjes met op elk de naam van een vermiste. Elk land had zijn eigen kleur. De plaatjes vallen uit de lucht en vormen een vliegenier.



31. Roeireddingboot

Vuurtorenplein

Roeiers

Een beeld van Louk van Meurs-Mauser (1930 - 2012).



'Beerdje' en 'Steertje'

Het kunstenaarsechtpaar GeertJan en Louk van Meurs (met die treffende bijnamen) woonde 50 resp. 40 jaar aan de Boulevard. Louk verkocht haar bronzen beelden van hier tot (letterlijk) Tokio. Beiden hebben zich ingezet om het eigene van het zeedorp te bewaren o.a. in het Museum van Egmond en bij de strijd tegen hoogbouw op de Boulevard begin jaren '90.

Jaap Eeltink wist met zijn columns Egmond mee te krijgen. Deze poster hing overal. Keetje Buis werd het symbool van de acties tegen de pier en de hoogbouw.



Begin jaren '90 wilde het gemeentebestuur de gehele Boulevard op hoogte brengen en een autopier met een piereiland vol met appartementen toestaan. Dit met de Belgische kust als (afschrikwekkend) voorbeeld. De bevolking kwam voor het eerst massaal en met succes in opstand met hulp van werkgroep 'KEETJE'. Nieuwbouw mocht niet meer zo hoog. Er kwam meer aandacht voor het eigene van Egmond en de historie.

Rondje
Egmond aan Zee

Volg de Boulevard tot aan het beeld van de reddingboot. U gaat er aan de zeekant voorbij tot 'het Vrâawtje' (Of u gaat via de duintrap naast 31 over de paadjes op het vuurtorenduin en aan de zeekant bij het beeldje weer omlaag.)



32. Vuurtorenduin

Vuurtorenplein

Uitzicht. Wandel gerust over het vuurtorenduin en geniet van het uitzicht. Er is geen vuurtorenwachter meer om u weg te jagen.



Wachthuisje. In het (verdwenen) wachthuisje op het duin moest de torenwachter wakker zien te blijven. In 1968 is de toren verbouwd met een wachthuis bovenin.

Op wat de Derpers 'Bierōisdōin' noemden, stond tot 1928 Hotel-café Zeerust van Albert van Pel.

33. Derper Vrâauwtje (2015)

Het bronzen beeldje van een vissersvrouw is gemaakt door Fabio Pravisani in opdracht van dorpsvereniging 'Parel aan Zee'. Het geeft weer hoe Egmondse vrouwen uitkeken naar hun mannen en zonen op zee. Als ze voorbij voeren, zwaaiden ze met hun schorten. Helaas wachtten ze niet zelden tevergeefs. Van een verdronken visser zeggen de Egmondse: "Hij is op zee gebleven." De stenen van de sokkel zijn op strand gevonden geeltjes. Ze zijn afkomstig van het verdronken deel van het dorp.



Rondje
Egmond aan Zee

Bij het Vrâauwtje eindigt uw Rondje Egmond aan Zee. We geven u hierna nog tips voor uw bezoek. Ook kunt u de wandeling ermee uitbreiden.



I *Duinpad over de Zeereep

Een kort pad vanaf het noordelijkste punt van de Boulevard. In alle jaargetijden de moeite waard. Dit is ook de route naar het bunkermuseum.

Toegang verboden? Nog niet zo heel lang geleden was de zeereep verboden gebied, omdat het nu eenmaal onze kustverdediging is. Maar hier hoeft u zich geen zorgen te maken voor 'groenpetters' 'koddebaiers' of andere duinwachters. Op dit pad heeft u ook nog geen duintoegangskaart nodig. Vroeger werd elk onbegroeid stukje duin onmiddellijk met helm 'bezet'. Nu zijn er natuurlijke zandverstuivingen.



Vanaf dit pad heeft u een schitterend uitzicht over het strand, het dorp en het uitgestrekte duingebied. In het Noorden ziet u Bergen aan Zee, in het Zuiden de 'wolkenfabriek' van TATA steel in IJmuiden, de vroegere 'Hoogovens' waar veel Egmondse werk vonden. U kunt over het strand weer terug. In de duinen is > 18 een toegangskaart nodig. (Boekh. Dekker)



II * Zeedorpenlandschap 'de Noord': Duinpaden

Ingang Oliepad, Dr. Wiardi Beckmanlaan tussen Zwartendijk en Kerdijk



pwn.nl
duinemenmensen.nl
konikpaarden.nl
ivn.nl/nkl (wandelingen)
wandelnet.nl

Bij de slagboom is een automaat voor duintoegangskaarten. (t/m 17 vrij toegang) Ook bij Boekhandel Dekker & Dekker, zie nr. 8. Een jaarkaart loont al snel.

Het Oliepad is de onverharde toegang tot de Noorduinen. Vroeger is er verderop aan het pad een installatie geweest voor gaswinning en volgens Egmondse logica heet het sindsdien het Oliepad. In die tijd was er een stukje asfaltweg, waardoor mensen met wielen hier konden komen. Er zijn vele wandelroutes. De groene route van 2,8 km gaat langs de duinlandjes.

Fietspad? Veel mensen verwachten hier een fietspad door de duinen naar Bergen aan Zee. Het is ook een wens die leeft in Egmond. Toch komt dit er niet, want het past niet in de regels voor dit natuurgebied, dat wordt beheerd door het PWN.



Wandelingen in de duinen met gids IVN

Maandelijks zijn er wandelingen met een gids op diverse routes, ook bij de Egmondse. Zie ivn.nl/nkl
Excursies op maat en voor scholen

III Zeedorpenlandschap 'de Noord': Duinlandjes

Duinlandjesverenigingdenoord.nl

Noordduinen, Oliepad (naast 26 op de kaart) aan de Dr. Wiardi Beckmanlaan



Duinaardappels.

Meer dan 350 pachters telen hier 'in de Noord' vaak al generaties lang kostelijke duinaardappels en groente op hun zanderige 'landje' ofwel het 'lankie in d'oin'.

Bij alle zeedorpen kwam het voor, maar bij Egmond aan Zee is dit 'zeedorpenlandschap' het beste bewaard gebleven.

Op menig 'lankie' wordt nog een visje gerookt, een 'koppie' gedaan en is de voertaal het 'derper' dialect. Nergens is de oude cultuur van het voormalige vissersdorp nog zo aanwezig als hier. Gerjan Zwaan schreef er met veel Derper gevoel twee kloeke boeken over: 'De Noord' en 'De Lankies'.

Bij elk landje hoort een keetje, soms zelfs een 'huiskamerkeet'.



Jonkheer Six van Wimmenum was in de 17^e eeuw de eigenaar van het duingebied ten Noorden van Egmond aan Zee. Rembrandt maakte van hem een bijzonder portret. Tot 1992 waren de duinen in het bezit van de familie Six en werden ook de Duinen van Six genoemd. Na aankoop door de provincie heten het de Wimmenummer duinen. Het is beschermd natuurgebied waar de Egmonders op eigen wijze deel van uitmaken.

IV *Egmondse Reddingsbrigade (ERB 1928)

reddingsbrigade.info



Strandpost dagelijks be-
mand v.a. 2e week juni
t/m 1e week september
09.00 -18.00
Tel. 072 5061887
Bel 112 in geval van nood!
Lifeguard-app
Bezoekers welkom

Het redden van drenkelingen en EHBO hoort bij de cultuur van Egmond en bij 'de brigade' sinds 1928. Ook is dit de plek voor zoek geraakte kinderen al komt dat tegenwoordig veel minder voor. Vrijwilligers waken over de veiligheid van zwemmers. Bezoekers zijn welkom op de post. Lees op de website of in de app over muien die - afhankelijk van het getijde en het weer - gevaarlijk (er) kunnen zijn.

Foto rechts 1966



De ERB is jaarrond actief bij calamiteiten en evenementen en werkt nauw samen met de bemanning van de reddingboot, de KNRM. De vrijwilligers volgen cursussen waarvoor examens worden afgelegd.

Lifeguard Experienceday Een zaterdag in augustus: zie website

Jong en oud zijn doorlopend welkom om mee te doen.

De ERB is op zoek naar nieuwe leden.

V Via de Bloedweg naar bollenvelden en uitkijkpunt*

De Bloedweg is bloedmooi Vanaf de Zeeweg daalt u af over de Bloedweg langs de duinrand van de 'Zuidduinen' naar de Van Oldenborghweg.

Naar 'De Bleek' Rechtsaf loopt u zo'n 750 meter door naar het parkeerterrein, waar u een toegangkaartje uit de automaat kunt halen. (Of had u al een jaarkaart gekocht bij Dekker & Dekker?) Hier is een duintrap die voert naar een heerlijk uitzichtpunt en naar duinpaden die u weer terug brengen naar de Zeeweg.

Wonderschoon gebied In het voorjaar zijn van hier bollenvelden te zien. In de zomer kunt u er bramen plukken en in de herfst zijn er tal van bessen aan de struiken. En dan de winter: als u geluk heeft, en er is rijp of sneeuw, dan is het er een sprookje. Een wonderschoon gebied in alle jaargetijden!

De tocht kan ook met de fiets etc.

Dan neemt u dezelfde weg terug, of u doet de route zonder de klim, door bij de Bloedweg even verder te rijden naar de Egmonderstraatweg. Dan linksaf terug naar Egmond aan Zee.



Bloem van de braamstruik die hier veelvuldig groeit, evenals de duindoorn.



De Van Oldenborghweg loopt tussen het bosje en de duinen. Een beeldschoon weggetje. We zouden graag de naam vermelden van de maker van deze prachtige foto van 'De Bleek'.

Websites met informatie drie Egmonden

Rondjeegmond.nl	Wandeling Egmond aan Zee Te zien in Egmond aan den Hoef Te zien in Egmond-Binnen Duitse versies
Historischegmond.nl	Historie, beeldbank, kaarten. Zie rubriek 'de Egmonden'
Huysegmont.nl	Bezoekerscentrum, exposities Bezoekersinformatie de Egmonden Slotweg 46, Egmond aan den Hoef
Museumvanegmond.nl	Museum in Egmond aan Zee
Postaanzee.nl	Activiteiten en Info aan Zee:
Deparelaanzee.nl	Vereniging dorpsbelangen Egmond a/Zee
Dorpsbelangenegmondbinnen.nl	Dorpsvereniging Egmond-Binnen
Watgaanwedoene.nl	Info omgeving en praktische info: Parkeren, vervoer, etc.
Egmond.nl	Hotels, appartementen, huisjes, kamers, Info over de omgeving
Bergen.digigids.nl	Agenda en Egmond-app met div. info Gemeentegids
Vvvnordholland.nl	Info omgeving
Buurtbusheiloo.nl	Heiloo-Egmond 408
Buurtbusbergen.nl	Egmond-Bergen-Schoorl 410
9292.nl	Openbaar vervoer, plan uw reis

De Egmondse vlag heeft de kleuren van het wapen van Egmond. Meer leest u in de versie Egmond-Binnen van Rondje Egmond.

Rondje Egmond

Ervaar het eigene van de drie Egmondën:
het leven bij de duinen en de zee:
60 bezienswaardigheden groot en klein
en wetenswaardigheden

Rondje Egmond aan Zee
Brochure Rondwandeling Egmond aan Zee
Te zien in Egmond aan den Hoef
Te zien in Egmond-Binnen
Duitse versies (2023)



Rondje Egmond ligt op de leestafel van
PostaanZee en Huys Egmont

Rondjeegmond.nl

Rondje Egmond is een vrijwilligersproject

Tekst en foto's © Carla Kager Egmond aan Zee 2007 - 2024

Overige foto's © Frits van Eck (fve) of vermeld

Wijzigingen: c.kager.egmond@gmail.com

CULTUUR & HISTORIE  HUYS
EGMONT



Stichting
Historisch Egmond

PostaanZee
ONTMOETINGS-CENTRUM

 Parel
aan zee
Vereniging Dorpsbelangen Egmond



 KNRM
200
1824 - 2024
REDDERS OP ZEE